

Sygnatura akt VI GC 293/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy **w składzie:**

Przewodniczący SSR Łukasz Kozakiewicz

Protokolant Ewelina Dulian

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2014 r. na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **Sp. z o.o. w W.**

przeciwko **Z. P.**

o zapłatę 3098,97 zł.

I. zasądza od pozwanego Z. P. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 3.098,97 zł (trzy tysiące dziewięćdziesiąt osiem złotych 97/100) wraz z ustawowymi odsetkami:

- **od kwoty 1.584,54 zł od dnia 9 listopada 2012r.,**
- **od kwoty 1.514,43 zł od dnia 27 grudnia 2012r.,**

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 734,- zł (siedemset trzydzieści cztery złote 00/100) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 600,- zł (sześćset złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powód – (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego Z. P. kwoty 3.098,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że dokonał dwukrotnej wymiany wodomierza głównego, za którego stan odpowiadał pozwany oraz obciążył go kosztami tych czynności, które nie zostały uiszczone mimo upływu terminu zakreślonego w fakturach VAT i wezwaniu do zapłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 31 października 2014r., sygn. akt VI GNc 1444/13 nakazano pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 3.098,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 1.584,54 zł od dnia 9 listopada 2012r. i od kwoty 1.514,43 zł od dnia 27 grudnia 2012r. oraz kwotę oraz kwotę 647,- zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Zarzucił, że roszczenie wynika z umowy rozwiązanej w dniu 1 października 2012r.

Sąd ustalił.

W dniu 8 października 2007r., strony zawarły umowę o zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków. Montaż i utrzymanie wodomierza głównego obciążało powoda (§ 7 ust. 1), natomiast pozwany zobowiązany był do utrzymywania pomieszczenia lub studni, w której zainstalowany był wodomierz w należytym stanie w celu zabezpieczenia go przed zalaniem, zamrażaniem, uszkodzeniem mechanicznym oraz dostępem osób niepowołanych

(§ 8 ust. 2 pkt 9). Umowę zawarto na czas nieoznaczony (§ 23 ust. 1), przy czym każdej ze stron przysługiwało prawo jej rozwiązania z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia (§ 23 ust. 3 pkt 1). W związku z zawarciem umowy, w nieruchomości pozwanego powód zamontował wodomierz.

Dowód: umowa z dn. 8.10.2007r. – k. 63 – 70, pismo z dn. 17.09.2007r. – k. 73.

W dniu 10 października 2012r., pozwany złożył powodowi oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o dostawę wody i odprowadzanie ścieków, w związku z czym uległa ona rozwiązaniu z dniem 10 stycznia 2013r.

Dowód: pismo z dn. 1.10.2012r. – k. 46.

W dniu 17 października 2012r. powód stwierdził uszkodzenie mechaniczne zainstalowanego w nieruchomości pozwanego wodomierza, polegające na stłuczeniu szkła osłonowego i wydrapaniu cyfr na liczydłe. W dniu 18 października 2012r. powód dokonał wymiany w/w wodomierza typu (...), (...) o numerze (...) na nowy wodomierz (...), ponosząc z tego tytułu koszty w łącznej wysokości 1.584,54 zł, w tym koszty nowego urządzenia w wysokości 1.563,51 zł i koszt dojazdu w wysokości 21,03 zł. Kosztami tymi powód obciążył pozwanego, wystawiając fakturę VAT Nr (...) na kwotę 1.584,54 zł z terminem zapłaty w dniu 8 listopada 2012r.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 7, protokół z dn. 18.10.2012r. – k. 8, pismo z dn. 17.10.2012r. – k. 9.

W dniu 8 listopada 2012r. powód dokonał wymiany zainstalowanego w nieruchomości pozwanego wodomierza typu (...), (...) o numerze (...) na nowy wodomierz typu (...), (...), ponosząc z tego tytułu koszty w łącznej wysokości 1.514,43 zł, w tym koszty nowego urządzenia w wysokości 1.493,40 zł i koszt dojazdu w wysokości 21,03 zł. Kosztami tymi powód obciążył pozwanego wystawiając fakturę VAT Nr (...) na kwotę 1.514,43 zł z terminem zapłaty w dniu 26 grudnia 2012r. O fakcie wymiany wodomierza poinformowano pozwanego. Powodem wymiany wodomierza było jego uszkodzenie mechaniczne – celowe uszkodzenie liczydła.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 10, protokół z dn. 8.11.2012r. – k. 11, pismo z dn. 12.11.2012r. – k. 12, fotografia – k. 13.

Pismem z dnia 20 czerwca 2013r., powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 3.098,97 zł, w tym kwoty 1.584,54 zł wynikającej z dokumentu Nr (...) oraz kwoty 1.514,43 zł wynikającej z dokumentu Nr (...).

Dowód: wezwanie do zapłaty z dn. 20.06.2013r. – k. 15.

Sąd zważył.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że Sąd uznał sprzeciw od nakazu zapłaty za wniesiony w terminie. Z zawartych w nim twierdzeń, popartych dowodami w postaci kserokopii dowodu osobistego pozwanego wynikało, że pozwany nie mieszka pod adresem, na jaki skierowano korespondencję zawierającą odpis nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym sygn. akt VI GNc 1444/13 wraz z odpisem pozwu i pouczeniem. Adres: W., ul. (...) jest bowiem adresem przedsiębiorstwa pozwanego. Co istotne, pod w/w adresem korespondencja nie została faktycznie doręczona pozwanemu (przyjęto doręczenie w trybie art. 139 § 1 k.p.c.). Wreszcie należało mieć na uwadze, że również powodowi znany był aktualny adres pozwanego, gdyż został on wskazany w piśmie z dnia 1 października 2012r. Tymczasem korespondencję kierowaną do osób fizycznych należy doręczyć w miejscu ich zamieszkania, również gdy są one przedsiębiorcami (art. 135 § 1 k.p.c.). W konsekwencji Sąd doszedł do przekonania, że nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym sygn. akt VI GNc 1444/13 nie został pozwanemu doręczony przed wniesieniem sprzeciwu (pismo procesowe z dnia 25.04.2014r. – k. 43), a zatem termin do jego zaskarżenia nie rozpoczął biegu. Jednocześnie niewątpliwie dopuszczalne jest wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty przed doręczeniem nakazu zapłaty, którego sprzeciw ten dotyczy. Wobec powyższego, zgłoszony przez pozwanego – jak się wydaje – alternatywnie wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty pozostawał bezprzedmiotowy.

Odpis nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu i pouczeniem został pozwanemu doręczony skutecznie w dniu 31 maja 2014r. (k. 89), jednak w jego wyniku pozwany nie uzupełnił już twierdzeń i zarzutów sprzeciwu od nakazu zapłaty. Charakteru takiego nie można było nadać pismu procesowemu pozwanego z dnia 13 czerwca 2014r. stanowiącego pozew wzajemny. W jego treści pozwany co prawda nawiązywał do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, ale jedynie w związku ze zgłaszanym roszczeniem wzajemnym, gdyż z rzekomego faktu zastosowania wadliwej procedury wymiany wodomierzy pozwany wywodził jedynie żądanie zwrotu świadczenia spełnionego – jak twierdzi – w oparciu o niewiarygodne wyniki pomiaru zużycia wody. Podkreślenia przy tym wymaga, że ze swej istoty, pozew wzajemny służy dochodzeniu w jednym procesie, uprawnień przysługujących pozwanemu wobec powoda. Nie jest on natomiast środkiem obrony przed roszczeniem pozwu, a zatem podnoszone w nim argumenty nie mogą być traktowane jako zarzuty przeciwko stanowisku powoda. Złożony przez pozwanego pozew wzajemny okazał się dotknięty brakami formalnymi (brak urzędowego formularza – art. 505¹ pkt 1 k.p.c., art. 505² k.p.c.) i fiskalnymi (brak opłaty), w związku z czym pozwany został wezwany do ich uzupełnienia (k. 80, 81), co jednak nie nastąpiło do dnia wydania wyroku w niniejsze sprawie. Koniecznym było zatem wyłączenie sprawy z powództwa Z. P. przeciwko (...) Sp. z o.o. do odrębnego rozpoznania i rozstrzygnięcia – co uczyniono wydanym na rozprawie postanowieniem Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 7 lipca 2014r. Oczekiwanie na uzupełnienie braków formalnych i fiskalnych pozwu wzajemnego spowodowałoby bowiem niemożność orzeczenia o roszczeniu objętym pozwem wniesionym przez (...) Sp. z o.o., mimo że w tym zakresie sprawa dojrzała do rozstrzygnięcia.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie zaofiarowanych przez obie strony dowodów z dokumentów w postaci: umowy, protokołów, faktur VAT, pism oraz fotografii – prawdziwości i rzetelności których żadna z nich nie przeczyła, co pozwalało uznać je za wiarygodne i miarodajne źródło informacji o stanie faktycznym.

Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność uszkodzenia wodomierzy zainstalowanych w nieruchomości pozwanego, gdyż kwestia ta została już – zgodnie z twierdzeniami powoda – udowodniona pozostałymi środkami dowodowymi. Oddaleniu podlegał także wniosek o przeprowadzenie dowodu z umowy użyczenia i oświadczenia o ustanowieniu hipoteki, gdyż kwestia obciążenia nieruchomości prawami osób trzecich nie miała wpływu na zakres odpowiedzialności pozwanego w niniejszej sprawie. Co za tym idzie, rzeczony dowody należało uznać za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy. Zgłaszanie dowodów może być bowiem ocenione jako nieprzydatne dla wyjaśnienia sprawy lub zmierzające do zwłoki, wówczas gdy teza dowodowa jest nieistotna dla rozstrzygnięcia (**vide**: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 1999r., sygn. akt I PKN 316/99, OSNP z 2001r., Nr 5, poz. 151; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001r., sygn. akt III CKN 1393/00, LEX Nr 603170).

Na podstawie przeprowadzonych dowodów, Sąd ustalił istotne okoliczności sprawy obejmujące fakt zawarcia przez strony umowy o dostawę wody i odprowadzanie ścieków oraz wynikający z niej obowiązek pozwanego utrzymania pomieszczenia lub studzienki, w której zainstalowany jest wodomierz w stanie uniemożliwiającym jego uszkodzenie. Nadto za udowodnione należało uznać, że pozwany skutecznie wypowiedział łączącą go z powodem umowę ze skutkiem na dzień 10 stycznia 2013r. W tym zakresie należy wyjaśnić, że z treści pisma pozwanego z dnia 1 października 2012r. jednoznacznie wynika brak woli kontynuowania umowy. Pozwany powołał się w nim wręcz na fakt uprzedniego złożenia przez jego pracownika oświadczenia o wypowiedzeniu, jednak szczegóły tej czynności nie zostały wyjaśnione ani dowiedzione w stopniu pozwalającym na przyjęcie, że oświadczenie o wypowiedzeniu łączącej strony umowy zostało złożone wcześniej niż w dacie doręczenia powodowi w/w pisma, tj. w dniu 10 października 2012r. (art. 61 § 1 k.c.). Jednocześnie w umowie z dnia 8 października 2007r. zastrzeżono prawo rozwiązania umowy z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Złożenie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy w dniu 10 października 2012r. powodowało zatem jej wygaśnięcie po upływie 3 miesięcy, tj. w dniu 10 stycznia 2013r. (art. 112 k.c.). Podkreślenia wymaga, że przepisy ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2006r., Nr 123, poz. 858 z późn. zm.) nie zawierają odmiennych regulacji dotyczących okresu wypowiedzenia umowy o dostawę wody i odprowadzanie ścieków, zastrzegając jedynie obowiązek określenia warunków wypowiedzenia w umowie (art. 6 ust. 3 pkt 6 cyt. ustawy). Faktem okazało się również, że powód dokonał dwukrotnej wymiany wodomierza zainstalowanego w nieruchomości pozwanego z powodu jego uszkodzenia mechanicznego. Okoliczności te wynikają z niebudzących wątpliwości i

niekwestionowanych dowodów z protokołów oraz fotografii. Pozwany został obciążony kosztami tych czynności. Dodać należy, że czynności faktyczne (wymiana wodomierzy), z których powód wywodził dochodzone pozwem roszczenie, zostały dokonane w okresie obowiązywania umowy (w dniu 18 października 2012r. i w dniu 8 listopada 2012r.), a zatem ewentualną odpowiedzialność pozwanego za ich skutki, należało oceniać w kategoriach należytego wykonania umowy.

Zgodnie z art. 471 k.c., dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Powołany przepis przewiduje ustawowe domniemanie winy dłużnika w nienależytym wykonaniu zobowiązania. Skutkuje to odwróceniem ciężaru dowodu w zakresie winy dłużnika, ograniczając obowiązki procesowe powoda (wierzyciela) do udowodnienia faktu nienależytego wykonania zobowiązania oraz powstania, pozostającej z nim w adekwatnym związku przyczynowym, szkody (**vide**: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2014r., sygn. akt I CSK 182/13, LEX Nr 1458677).

Jak wskazano wyżej, do obowiązków umownych pozwanego należało m. in. utrzymywanie pomieszczenia lub studni, w której zainstalowany był wodomierz główny w należyтым stanie w celu zabezpieczenia go przed zalaniem, zamarznięciem, uszkodzeniem mechanicznym oraz dostępem osób niepowołanych (§ 8 ust. 2 pkt 9 ustawy). Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci protokołów uszkodzenia (zniszczenia / kradzieży) wodomierza oraz pism powoda z dnia 17 października 2012r. i z dnia 12 listopada 2012r. a także fotografii, jednoznacznie przekonuje, że pozwany obowiązku tego nie wykonał. W nieprzekraczającym bowiem miesiąca odstępie czasu, wodomierz zainstalowany w studni znajdującej się na nieruchomości powoda został dwukrotnie uszkodzony mechanicznie poprzez zniszczenie szybki osłony liczydła, wydrapanie cyfr na liczydłe (pierwsze uszkodzenie) oraz zepsucie liczydła (drugie uszkodzenie). Jednocześnie obowiązkiem umownym powoda było utrzymywanie wodomierza głównego w należyтым stanie (§ 7 ust. 2 umowy). Przekładało się to na konieczność wymiany uszkodzonych wodomierzy, co też powód każdorazowo czynił, ponosząc z tego tytułu koszty. Wymiana wodomierzy była przy tym zasadna, gdyż stwierdzone w nich uszkodzenia uniemożliwiały ich wykorzystywanie zgodnie z przeznaczeniem, tj. dokonywanie pomiarów. Jak wynika z protokołów, wymieniane (nowe) wodomierze były adekwatne do funkcji i rozmiarów wodomierzy demontowanych (m.in. w zakresie średnicy – (...)). Niewątpliwie, działania te były następstwem nienależytego wykonania umowy przez pozwanego, o czym przekonuje wyniku testu *conditio sine qua non*: gdyby bowiem pozwany w sposób właściwy zabezpieczył studzienkę, do uszkodzenia wodomierza nie doszłoby (art. 361 § 1 k.c.). Jednocześnie wynikiem rzeczowego zaniechania pozwanego była konieczność poniesienia przez powoda kosztów wymiany wodomierzy, obejmujących kwotę 1.584,54 zł w związku z wymianą wodomierza wykonaną w dniu 18 października 2012r. oraz kwotę 1.514,43 zł w związku z wymianą wodomierza wykonaną w dniu 8 listopada 2012r. W ocenie Sądu wszystkie składowe tych kwot (cena nowego urządzenia oraz koszty dojazdu) były uzasadnione i celowe dla usunięcia skutków zaniedbań pozwanego. Suma tych kosztów wyznacza więc wartość poniesionej przez powoda szkody, będącej wynikiem nienależytego wykonania przez pozwanego obowiązków wynikających z umowy z dnia 8 października 2007r.

Pozwany nie przedstawił żadnych zarzutów, twierdzeń, a tym bardziej dowodów, zmierzających do uwolnienia się od odpowiedzialności. Tymczasem to na nim spoczywał ciężar dowodu w zakresie wykazania braku winy w nienależytym wykonaniu umowy, względnie kwestionowania innych istotnych okoliczności sprawy (np. fakt nienależytego wykonania umowy, wysokości szkody, etc.). Podkreślenia wymaga, że ustawowe domniemanie winy dłużnika z art. 471 k.c., nie ma charakteru bezwzględnie i może być obalone. W szczególności dłużnik może dowodzić, że wykonując umowę działa z zachowaniem wymogów przewidzianych przepisem art. 472 k.c. (należyta staranność), a zatem faktyczne uchybienie obowiązkowi umownym nie było przezeń zawinione. W realiach niniejszej sprawy sprowadzałby się to mogło do wykazania, że mimo właściwego zabezpieczenia studzienki, osoba trzecia, forsując zabezpieczenia dokonał zniszczenia wodomierza. Tego rodzaju twierdzeń pozwany jednak nie podnosił ani tym bardziej nie udowodnił. Nie zawierał ich sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 25 kwietnia 2014r., w którym pozwany poprzestał na stwierdzeniu, że roszczenie wynika z wygasłej umowy. Jak wskazano wyżej, złożenie przez pozwanego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy istotne doprowadziło do jej rozwiązania, jednak dopiero z dniem 10

stycznia 2013r., co oznacza że zdarzenia z których powód wywodził dochodzone roszczenia zaistniały jeszcze w okresie obowiązywania umowy. Pozwany nie zgłosił dalszych twierdzeń i zarzutów w ciągu dwóch tygodni od doręczenia mu nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu (k. 23, 89) ani na rozprawie w dniu 7 lipca 2014r.

W tych warunkach, Sąd doszedł do przekonania, że roszczenie odszkodowawcze powoda zasługiwało na uwzględnienie co do zasady i wysokości. Fakt nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego, powstania związanej z tym szkody oraz jej wysokość zostały wykazane i nie doczekały się skutecznej kontry pozwanego. Powód zachował zatem prawo do żądania odszkodowania stanowiącego koszty dwukrotnej wymiany wodomierzy w łącznej wysokości 3.098,97 zł (1.584,54 zł + 1.514,43 zł). Od tej kwoty przysługiwały powodowi także odsetki ustawowe (art. 481 § 1 i 2 k.c.). Świadczenie odszkodowawcze podlega spełnieniu na wezwanie wierzyciela (art. 455 k.c.), którą to funkcję w niniejszej sprawie pełniły wystawione pozwanemu faktury VAT, określające również termin zapłaty. Pozwany nie przeczył faktowi ich doręczenia. Należało zatem uznać, że pozwany pozostawał w opóźnieniu z zapłatą w/w kwoty od dnia następnego po wskazanych w fakturach VAT terminach płatności, tj. co do kwoty 1.584,54 od dnia 9 listopada 2012r. (termin zapłaty przypadał w dniu 8 listopada 2012r.) i co do kwoty 1.514,43 zł od dnia 27 grudnia 2012r. (termin zapłaty przypadał w dniu 26 grudnia 2012r.). Co za tym idzie, należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.098,97 zł wraz z ustawowymi odsetkami do kwoty 1.584,54 od dnia 9 listopada 2012r. i od kwoty 1.514,43 zł od dnia 27 grudnia 2012r., o czym orzeczono w pkt I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wobec uwzględnienia powództwa w całości, stroną wygrywającą spór okazał się powód, skutkiem czego przysługiwał mu od pozwanego zwrot wszystkich poniesionych w związku z udziałem w sprawie kosztów w łącznej wysokości 731,- zł, na którą składały się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 100,- zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600,- zł (§ 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – tekst jednolity: Dz. U. Nr 2013, poz. 490) oraz koszty opłaty skarbowej uiszczonej od złożonych dokumentów pełnomocnictwa w łącznej wysokości 34,- zł. Sąd zasądził przeto od pozwanego na rzecz powoda, tytułem kosztów procesu, kwotę 734,- zł, orzekając jak w pkt II wyroku.